
Megdöbbenéssel hallottuk a fájdalmas hírt, hogy 73 éves korában elhunyt

dr. Gorove László.

1927-ben született Debrecenben, iskoláit szülővárosában és Sátoraljaújhelyen végezte a piaristáknál. 1945-ben a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban érettségizett. Az orvosi egyetem elvégzése után gyermek- és tüdőgyógyász szakvizsgát tett. Dolgozott klinikán, kórházban, szanatóriumban, körzeti orvosként a monori járásban, Óbudán, és közel negyven évig, a II. kerületben a Henger utcai gyermekorvosi rendelőben.

Sokan ismerték és szerették. Ezer és ezer kisgyermek gyógyítója, orvosa volt. Munkáját mindig hivatásnak érezte, a gyerekeket nagy szeretettel gyógyította. Ahol kellett, megjelent, hogy tudásával segítsen a szenvedő kicsinyeken. Olyan orvos volt, akitől a gyermekek nem féltek, mert jóság sugárzott a szeméből, simogatás a kezéből. De nem csak gyógyított. Sokat tett mint II. kerületi képviselő a közösségért, és aktív munkát fejtett ki az Egészségügyi és Szociális Bizottság elnökeként.

Dr. Gorove László híven teljesítette az "Itt élned, haldod kell" Szózat-beli parancsát. Itt élt, itt halt meg, s a kezdő és végpont közötti időt az emberek szolgálatával töltötte ki. Velünk élt, s vele egy kicsit meghalt valami bennünk is. De értünk élt, és ha a szeretete, gyógyító munkája tovább él, akkor amíg élünk, ő sem hal meg egészen.

Székely Imre

(a Budai Polgár X. évfolyam 20. számában megjelent emlékezése utánnomása)

Családr riport

(folytatás szeptemberi számunkból)

II. rész

Gönczi Edit: Nem került szóba a vallási különbség...

Édesanya: Így különösebben soha szóba nem került, mert, hogy így aztán vegyes lett a házasság, soha szóba nem került a vallás különbség.

Gönczi Edit: Visszatérve a dúsgazdag Falk Kristófra, aki gabonakereskedő volt Erzsébetvároson... maradtak-e a családban könyvek, vagy műtárgyak, vagy értékesebb holmik, amelyek az örmény kultúrát képviselték?

Édesanya: Hát nem tudom, nem, nem tudom ezt mondani, mert ugye nemcsak nagyapád volt, hanem Gizi néniék sok mindent...

Gönczi Edit: Több testvér volt, sokfelé osztódott. Falk Kristóf mivel kereskedett?

Édesanya: Gabona nagykereskedő volt, külföldi kapcsolatai voltak és gyermeke nem volt, olyan szegény leányt vett el, Minni néni -, hogy csak a ruhája volt, ami rajta volt. Még azt is, azt mondja, küldjük vissza.

Gönczi Edit: Örmény volt a Minni néni?

Édesanya: Hát, azt már nem tudom.

Gönczi Edit: És jó módban éltek, jól voltak?

Édesanya: Jól, hát nagy társas életet éltek Erzsébeten. A legelőkelőbb emberekkel volt kapcsolata, akkoriban a gazdag emberek, tudod, nagy társasági életet vittek, hogy aztán végzettsége mi volt, mi nem volt, azt én nem tudom, de nagyanyám sokszor elmondta, hogy sokszor leány korában nagyon sokszor volt náluk, mikor ilyen nagy társaság volt meghíva és milyen nagy vacsorákat adtak, és milyen előkelő emberekkel volt kapcsolata.

Gönczi Edit: Hát igen, Erzsébetvároson rengeteg ügyvéd volt...

Édesanya: Ezt valakinek meg akarod mutatni?

Gönczi Edit: Hát én ezt most vettem elő Falk Kristóf fényképét. Annak idején ilyen fényképeket csináltak, a múlt században, vagy pedig ez nagyítás?

Édesanya: Hát persze. Ez....

Gönczi Edit: Retusált nagyítás. Meg is van, hogy ki készítette. Vasadi K. Erzsi. 1898-ban készült. De magyaros ruha van rajta, a kornak megfelelő viselet.

Édesanya: Az urak, lelkem, ilyen ruhában jártak. Az látszik a TV-ben is...

Gönczi Edit: Nyakravalóról, mindenről látszik, hogy egy bizonyos társadalmi réteghez tartozik.

Édesanya: Igen, igen az előkelő társaság...

Gönczi Edit: Nézem a családi vonásokat, hogy mi, mennyire öröklődött tovább... hát, az orrnak az az érdekes, szép ívelése, az megvolt, azt hiszem, hogy a nagyapámnak és neked is. Kimondottan szép és elegáns, tiszta tekintetű, körülbelül negyvenéves forma úr néz szembe a portrén...

Édesanya: Hát, van a Minni nénivel együtt fényképük, az ott volt Gizi néninél, még a temetéskor is láttam, hogy ott van.

Gönczi Edit: Mindenestre szép, hogy az idők eltelte dacára ezt nagyapán az orvos fia diplomájával egy helyen őrizte, úgy felcsavarva, ahogy régebben a diplomákat és az okiratokat őrizték, rendes tekeres formájában.

Édesanya: Péternek mutattam, jaj, azt mondja, örvendek, hogy látom, én ilyen nem láttam.

Gönczi Edit: Azt akartam még megkérdezni Falk Kristóffal kapcsolatban, hogy azon túl, hogy ezt tudjuk róla, hogy módos gabonakereskedő volt, az erzsébetvárosi örménység később is tartotta a kapcsolatot a családdal?

Édesanya: Nem tudok róla.

Gönczi Edit: Fiatal korodban a másik ágbeli rokonsággal kerültetek kapcsolatba az erzsébeti örményekkel?

Édesanya: Jaj, Icaékkal.

Gönczi Edit: Ica néniék révén a Szentpéteri családdal, és még kivel?

Édesanya: A Szentpéteri... hát ott a fél város előkelősége Szentpéteri-familia volt.

Gönczi Edit: Igen, hát az örményeknek az egyik városa ugye... De térjünk vissza Falk Kristófra, akitől örököltetek.

Édesanya: Hát, akkora birtoka volt Udvarhelyen is, hát Szekeresnek az a nagy szőlőse, nekünk úgy egyeztek, hogy csak egy hold jutott szőlőből, s tizenöt hold földből, de cselédlakások voltak ott.

Gönczi Edit: Nem volt neki még azonkívül földbirtoka Darlacon?

Édesanya: Darlacon volt sok.

Gönczi Edit: És Harangláb környékén sok volt?

Édesanya: Ott nem volt. Udvarhelyen volt. Vámosudvarhelyen, de ott is annyi, hogy két vagy három cselédlakás volt a ház mellett, kívül a kerítésen, hogy az ablakon ha kiszóltak, a cselédekkel tudtak beszélni.

Gönczi Edit: És ez mind a Ravasz Vilma nagyanyád örökségéből.

Édesanya: Nagyanyámnak volt három testvére, Ravasz Kálmán, Pesten volt postafőtiszt. Ravasz Miklós kereskedő volt. És még volt egy Anna nevezetű testvérük, Ravasz Anna. Az férjhez volt menve szintén egy tanítóhoz, de meghalt. Gyermeke nem maradt. És emlékszem, hogy az osztozkodásnál sokat kellemetlenkedett az örökösödésnél.

Gönczi Edit: Ezek voltak Ravasz Vilma testvérei.

Édesanya: Ezek voltak. Ravasz Vilmáék négyen voltak testvérek. Két leány volt s két fiú: Miklós és Kálmán.

Gönczi Edit: Ez az öntvény lábos alá való, az ami...

Édesanya: Ez a Falk Kristófé volt.

Gönczi Edit: És a kancsó, amelyiken szász minta van, értékes?

Édesanya: Az is, az is...

Gönczi Edit: Több, mint valószínű, hogy erzsébetvárosi lakos lévén a szászoktól vásárolhatta ezt a kancsót, ami már akkor is régiségzámba ment.

Édesanya: Nem tudom, szívem, én nem tudom... Ez az ivókupája volt, ebből itta a bort...

Gönczi Edit: Szerette a bort?

Édesanya: Nem volt részeges ember.

Gönczi Edit: Nem volt részeges ember, de azért akkoriban is mindennap megitták az adagjukat.

Édesanya: Nagy szőlőse volt Udvarhelyen, Vámosudvarhelyen és Darlacon sok birtoka, úgyhogy külföldre adta el a gabonát, szóval nagykereskedő volt, nem ilyen kicsiben... Nem vett át senkitől, hanem természetesen a földjén, s aztán eladta.

Gönczi Edit: Azt akartam még ezzel kapcsolatban megkérdezni, hogy amikor Te fiatal korodban a rokonság másik ágán újra találkoztál az örményekkel, tehát mint barátokkal, Ica néni rokonsága, baráti kapcsolata révén az erzsébetvárosiakkal, akkor Neked ott milyen tapasztalataid voltak abban a társaságban?

Édesanya: Jaj nagyon aranyos, kedves emberek voltak. Finomak, udvariasak, úgy vigyáztak, hogy, én mivel idegenként kerültem oda, nem megszokott társaságba, nehogy véletlenül unatkozzam. Mielőtt a bálba készültünk, mert először odakészültünk, mondom Gicának: Te, én nem megyek, senkit sem ismerek, én ott nem fogok táncolni. Na, attól te ne félj, mert annyit fogsz táncolni, amennyit csak bírsz. S igaza volt. Ezek ők. Szentpéteri Jenő bácsiéknál voltunk, mert velük volt a kapcsolat, ők jártak oda, s aztán jött a társaság velem. Persze, a diákság fele Szentpéteri volt.

Gönczi Edit: Igen, sőt annyira jól érezted magad, hogy több ízben nyaraltál ott, vagy töltöttél több időt náluk, lehet, hogy éppen télen, mulatság idején. És nevezetes esemény, ami botránnyal határos, de anekdota-számba ment aztán tovább a családban, a Sányi püspökkel való találkozás...

Édesanya: Az igen, az nyáron volt...

Gönczi Edit: De emlékezetes történet... azzal kezdődött, hogy ott voltál Pepi néniéknél, ugye?

Édesanya: Igen. De húszan voltunk hivatalosak ebédre, és ott kinn segítettek a szolgálónak, haranglábi szolgáló volt...segítettek a szolgálónak edényt elrakni, törülgetni...

Húsz ember után el lehet képzelni, egy nagy ebéd után mi edény... S Pepi néni át volt öltözve házi ruhába, a férfiak vették a pokrócot, s párnákat, s lementek a kertbe, s lefeküdtek, mert fáradtak voltak. S nem volt fenn senki. Szentpéteriék lakása olyan volt, ahogy itt, ahogy az a nagy szász kapu, és ahogy bejöttek jobb felől laktak a rokonok, és bal felől ők, de a kapu alatt nyílt az ajtó az ebédlőbe. S úgy tovább hátramenne, ott volt a konyha ajtó, s aztán ott a hálószoza, minden jött errefelé, de ott a kapu alatt lehetett az ebédlőbe bemenni. S, na, jön az öt óra, még öt óra se volt. Jön a plébános a püspökkel.

Gönczi Edit: De hát ők be voltak jelentkezve délutánra, kellett fogadjátok.

Édesanya: Be voltak jelentkezve hat órára.

Gönczi Edit: S egy órával hamarabb jöttek.

Édesanya: Vacsorára hívták, még hamarabb egy óránál. A férfiak a kertben voltak és a Pepi néni szegény azt sem tudta, hogy mit csináljon... Rózsika néni azt mondta, hogy én biza nem megyek, hogy kezet csókoljak neki. Rózsika néni is ott volt velünk a konyhában, senki nem ment.

Gönczi Edit: Tehát érkezett a püspök...

Édesanya: Érkezett a püspök a plébánossal. És, hogy nem tudtak bemenni, mert be volt zárva az ajtó, a kapu alatt, az ebédlő ajtaja, hát jöttek volna hátra a konyhába, ott pedig igazán nem volt szükség a püspök jelenlétére. Elég az hozzá, hogy menjen valaki, ki kell nyissa és fogadja, én nagy hirtelen végigfutottam ott, s kinyitottam s beengedtem. Isten hozta, s nyújtja a

kezet s kezét fogok. S hallom, mondja a pap, hogy protestáns, valamit mond németül a püspök, s aztán láttam a képén a papnak, hogy hát, ez nem tetszik.

Gönczi Edit: Elvárta volna, hogy a katolikus püspököt katolikus fogadja a katolikus háznál.

Édesanya: Igen. Hol vannak a háziak? Mondom, a férfiak a kertben, s a nők a konyhában vannak elfoglalva. S tessék helyet foglalni, s aztán szólok mindjárt.

(folytatjuk)

Kiadványaink, ajánlott könyveink

Saját kiadványok

Szongott Kristóf: A magyarhoni örmény családok Geneológiája - 1.000 Ft

Szongott Kristóf: Szamosújvár Monográfiája

I. kötet - 1.000 Ft

II. kötet - 1.500 Ft

III. kötet - 1.500 Ft

IV kötet - 1.500 Ft

Ávedik Lukács: Erzsébetváros monográfiája (fénymásolat) - 2.000 Ft

Fancsali János: Viski János fiataalkori évei - 800 Ft

Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek 1997. évkönyv - 1.000 Ft

Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek 1998. évkönyv - 1.000 Ft

Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek 1999. évkönyv - 1.000 Ft

dr. Száva Tibor Sándor: A csíkszépvízi SZÁVA család - 900 Ft

Az örmény katolikus egyház története és művészete - konferenciakötet - 1997. november 20-22. Bp., 1.500 Ft

Az erdélyi magyarörmények társadalmi szerepe, örmény-katolikus egyháza és identitástudata régen és ma - 1999. nov. 20-21. Szamosújvár, konferenciakötet 1.500 Ft

Máramarosi havasok Millennium - Máramarosi írók, költők antológiája /Máramaros 2000/- 500 Ft

Gudenus János József: Az örmény származású magyar nemesi családok genealógiája /színes címerrajzokkal/ - 5.000 Ft

Rendelést felveszünk !

A könyvek megvásárolhatók az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület székhelyén, Budapest, I. Donáti u. 7/a. Telefon: 201-1011.

Fogadói idő minden szerdán 16-18 óra között, illetve telefonon egyeztetett időpontban.

Híradó

A Fővárosi Örmény Klub szokásos klubestje 2000. november 16-án lesz a Magyarok Házában, Budapest, V. kerület, Semmelweis u. 1-3. alatt, a Zeneteremben.

Folytatjuk a gyűjtést a gyergyószentmiklósi, és az erzsébetvárosi templom felújítására! Kérünk mindenkit, támogassa ezt a fontos célt, műemléktemplomaink megőrzését. Az adományokat az impresszumban (a lap végén) közölt címen (az EÖGYKE székhelyén) és bankszámlán is el lehet juttatni.

A szamosújvári plébánia tájékoztatása szerint Rubens festményének megtekintése:

- általában szentmise előtt és után